

SUÇ ve SUÇLU PSİKOLOJİSİ / ANALİZ ve DEĞERLENDİRME

SUÇ ve SUÇLU PSİKOLOJİSİ / ANALİZ ve DEĞERLENDİRME

Toplumsal yaşamın içerisinde; birbiri ile etkileşim halinde bulunan, entegre olmuş davranışlar yönlendiren, biçimlendiren ve kamu düzenini oluşturan kurallar vardır. Kuralların uygulanması, aslında sosyal düzenin korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasıdır.

Kuralların uygulanması aynı zamanda toplum ve bireyin sorumluluklarına da bağlıdır. Kanunla oluşturulmuş bu sorumlulukların denetimi de kurumsallaşan ve kültürün getirdiği, mekanizmalar tarafından yapılmaktadır. Olan sürecin bozulması, olumsuz anlamda kullanılması, denetim mekanizmasının yanlış yönlendirilmesi, birey ve toplumu suça götürür. **Suç; denetim mekaniğinin statik hale dönüşmesidir.**

Tanımlama Süreçleri / Kavram Yenilenmesi

Suç; statik bir durum arz ederken, suçluluk; dinamik, sürdürülebilir ve toplumsal bağlamlı bir yapı göstermektedir. Toplumsal ve sosyokültürel süreç ile etkileşim halindedir.

Kişisel hal tepkimesi suç u oluşturmaktadır. Kişilik seviyeleri ve oluşum süreci, bulunduğu alan ve sosyal katmanlar suç ile mutlak ilgilidir.

Bu süreçten gelen ve bu süreci oluşturan olmak üzere meydana gelen ayrıma **Suçluluk** tanımlanmıştır.

Suç; ulaşılan hedef ve sonuç, Suçluluk ise hedef ve sonuca ulaştırılan kazanımlar, edinilmiş kişisel, toplumsal olumsuzluklardır.

Toplumsal davranış biçimlerini oluşturan kurgulanmış standartlar; bireysel entegre ile sistematik olarak karşılaşırsa suç oluşur.

Suç un ortaya çıkması bazen formal kuralların uygulanmaması ve karşılaşılan bulmamasından kaynaklanır.

Suç; sürdürülebilir yaşamın durağan safhalarıdır. Bu durağanlık bireyde ve toplumda kültürel ve iklimsel odaklı Suçluluğu gerçekleştirir.

Ancak günümüz sosyo ekonomik yapıları bilimsel standartların değişebilirliğini ortaya çıkarmıştır. Elektronik network, teknolojik gelişmeler ve globalleşme hiçbir şekilde mutlak etkileşimi sağlamaz, ülkelerin kendi kültürleri suç ve suçluluk tanımlarını ve mücadele yöntemlerini sürekli değiştirmekte, benzerlikleri ve ezberleri bozmaktadır.

Suç un oluşması, işleme yöntemleri, hukuki ve toplumsal karşılaşılan bulması hatta adli tıp teknik ve standartlarının değişkenliği söz konusudur.

Bundan çıkarılabilir;

Tasarlamadan, uygulamaya kadar Suçlar ve Suçluluk mutlak tanımsal değildir. Ancak benzerlikler geçici sonuçlar getirebilir.

*Değişkenlik Örnekleri -Olay Çıkarımları / Güncel Sonuçlar

genellikle soruşturmanın yönünde öyle tüyler ürpertici değişiklikler olur ki; en sonunda gerçek suçluyu bulma konusunda neredeyse hiç umut kalmaz...(Benecke, 2012- 9)

görgü tanıklarının ifadelerinde öyle hafızaları, yanlış algılamalar ve ön yargılar oluyor ki bunlardan yararlanıyor, ya da tam aksine ifadeleri genellikle ciddiye almayan, tuhaf görünümlü insanlar için tek doğru ip ucunu vermeleri de söz konusu

olabiliyor..(Benecke, 2010- 18)

ANALİZ:

Aslında cinayet soruşturması genel bir yöntem olarak düşünülmüş; diğer suç soruşturmaları da böyle açmazlar görmek mümkün oluyor, bununla birlikte bilimin dünyasında oluşan gelişmeler de sonuç için kullanılmakta, bunun adına tecrübe, kazanılmayan yetenek veya öngörü vb. nitelikleri diyebiliriz. Bunlar sorunu çözebilen, bilimin yöntemlerine destek veren önermeleri oluşturan tekniklerdir. Çünkü suçlu nun hafızası ve kararları ile uyumludur, belli standartlara bağlı değil aksine esnekler.

te bilimsel kabul edilmemekle birlikte; laboratuvara taşınmış soruşturmayı etkileyebilecek bu teknikler örneğin, olay yerine ilk varışta aracın ön kaportasına dokunup aracın yeni geldiğini anlamak; vb gibi ayrılmış öngörüler, aynı zamanda suçlu psikolojisini olayın çözümüne taşıyan izlerdir. Ülkelerin **Güvenlik Kültürü** ne göre değişebilir.

Olay Yeri; kritik zamanlamanın eşiğindedir. Sonradan açılmayan, saniye olarak sonuç açısından önem gösterecektir. Suç ile ilk temas her şeyden önce görgü tanıklarındır. Gerçek veya yalan olduğu düşünülmmeden hafızaya kaydedilmelidir. Çözüm ve Yakalama anında suçlunun psikolojisini bilme adına metod olacaktır.

kişisel onur insanın en değerli varlığıydı ve onun korunması da kişinin kendi göreviydi; bütün kanunlara rağmen yeryüzündeki hiçbir güç kuşkusuz parlamentonun iç tüzüğü de dahil olmak üzere kişisel onur meselesinin önüne geçemezdi?(Benecke, 2010- 22)

pişman olmadan cinayet işleyenlerin hepsi .. insanlardı. Her seferinde onurunun çinenmesi söz konusu olduğu için failler.. .. kendilerini kanunlara tabi hissetmiyorlardı. Sıkıntılarının doğru ve adil bir biçimde ortadan kaldırılmasına kesin olarak inanıyorlardı?(Benecke, 2010- 23)

bir insanı saygıdeğer yapan, onu onurlandıran ya da küçük düşüren şey her defasında çevreye bağlıdır.?(Benecke, 2010- 24)

ANALİZ:

Suçun işlenmesini tetikleyen, bireyi etkileyen toplumsal bir iç güdünün varlığı tartışılmazdır. Bireyin üzerinde; içinde bulunduğu sosyal gruplar ile yaşadığı toplumsal yapıların etkisi çok fazladır. Kişisel nitelikler, hesap verebilirlik, sorumluluk, ahlaki değerlere sahip olmanın seviyesi toplumsal yapıya göre şekillenir. Bu etkileşimin iyi analiz edilmesi, suçlunun psikolojik yapısının suç a entegre eder.

Bununla birlikte; suçun önlenmesi, suç olduktan sonra soruşturma ve kovuşturma sonucunda hüküm aşamalarında bu psikolojinin mutlak dikkate alınması gerekmektedir.

İşlenen suçun nedeni suçlunun psikolojisinde bir çoklıkla önceden hazırdır. Bunlardan onur ve şeref kavramlarının itici gücü ve değeriyle asıl anlamından uzaklaşması ; suç öncesi karar, sonrası hüküm olabilmektedir.

Özellikle mafyoz yapıların oluşturduğu toplumlarda, örgütsel, toplumsal hiyerarşi buna göre şekillenir. **Suç örgütlerinin organik psikolojisi**, suç işlemenin örgüt içerisinde diğerlerini ve lideri etkilediğini çok iyi bilir, güven kazanmanın, örgüte bağlılığını ve hiyerarşik ilerlemenin yolu mutlak buradan geçer.

Geciken adalet, olmayan denetim, uyulmayan kurallar ve alınmayan önlemler; toplumun kendi statükosunu oluşturur, suçun önlemini kendisi alır, cezasını kendisi verir, kendi kurallarını koyar ve hukukunu oluşturur, bunu onur ve şerefle başlatır, bütün bunlar intikam duygusunu yaratır, suç işlemeyi onur meselesi, hatta meşru müdafaa haline dönüştürür, sonuçta **toplumun kuvvetler ayrılığı** meydana gelir, insanlar bu dinamiği, resmi statükoya tercih eder.

rencide edilebilen yalnızca bireylerdir. Firmalar ya da makamlar değil Telekom, şehir içi toplu ulaşım ya da devlet hazinesi rencide olmaz, sadece bu birimlerle çalışanlar gerçek kişisel saldırıya uğradırlarsa rencide olabilirler?(Benecke, 2010- 24)

insan haysiyeti ya da yaşam hakkı gibi daha üst seviyedeki hukuki değerlerden vazgeçilemez? sağıklı? insan hakkına hiçbir kanun hükmedemez?(Benecke, 2010- 26)

suçlar? ve suçlular? anlamak için faillerin dürtülerini daha yakından incelemenin yarar? olacaktır?. Günümüzde farklı yaşam alanları?na uyum sağlama süreci gittikçe hızlanırsa da adli uzmanlar ve kriminologlar tüpkü eski meslektaşları?nın düello meselesinde yaptıkları? gibi daha uzun süre vicdanın onuru korumak adına izlettikleri suçlar ile meşgul olacaklardır?(Benecke, 2010- 27-28)

ANALİZ:

Bu tesbit aslında tam tersine şekillenmekte ve algılanmaktadır. İmlenen suçlar ait olunan toplum veya gruplara da mal edilir. Aidiyet, aynı zamanda savunma mekanizmasının güçlendirir, suç işlemeye neden olur?turur. Toplum psikolojisi, suçun imlenmesini kolaylaştırır, imlenen suçun unutulmasını, tekrarlanmasını, kabul görmesini, başka amaçlar için kullanılması?n sağlar.

Önemli olan bireysel aidiyetin imlediği suç; kurum, parti, örgüt, şehir, mahalle, sokak, aile vb. gibi bazıları?n bakış açısıdır.

Kamunun genel de?erlendirmesi ve öngörüsü çok şiddetli bir şekilde suç ve suçluya tepkiseldir. Ancak bu tür bazıları?n suç ve suçluyu absorbe-kamufle edebilir, suçun imleni? ve kararları?n imlenen?nde veya aniden gelişmesinin arkasında bireysel bu psikoloji mutlak bulunmaktadır.

bir suç konusunda yapılabilecek bütün açıklamalar kesin olarak tükenmişse geriye kalan tek bir tanesi doğru olamak zorundadır. Ne kadar gerçek değil? görünürse görünsün,

O nedenle soruşturmacılar kriminal ekiplerine mümkün oldu?unca fazla sayı?da teknik eleman almaya çalışırlar, teknik elemanlar, olas? bir suç vakasının onaylanmasına ya da görüntülemesine yardımcı olurlar, bunların her ikisi de doğru yönde atılmı? adamlardır. ?(Benecke, 2010- 38)

bilimsel bir deney bir kapkaç? aydınlatamaz ve bir evin aranması cesedin bekleme süresinin belirlenmesini sağlamaz o nedenle üzerlerinde ister üniforma, ister takım elbise, ister deri ceket, ister laboratuvar gömleği olsun suçun aydınlatılması? için farklı soruşturmacıların sık? birli?i halinde çalışmaları? çok önemlidir. ?(Benecke, 2010- 39)

adli bilimlerin ve kriminal tekniğin büyüleyici kenar oyuncularının doğru zamanda devreye sokulması? özellikle faydalı olur. Böceklerden mantarlardan ya da polenlerden elde edilebilecek bir izi yok etmeyi ya da polisi yanıltacak şekilde yerleştirmeyi hiçbir suçlu ba?aramaz çünkü birincisi bir çok biyolog bile küçük canlıların dünyasına o kadar hakim değildir. Ve ikincisi bunlardan bir ço?u zaten ç?plak gözle görülmez.. ?(Benecke, 2010- 71)

ANALİZ:

Suçun aydınlatılması? ve suçlunun yakalanmasında; güvenlik ve adli birimlerin birli?i, planlı suçluluğun da psikolojisini oluşturmaktadır. Planlama içerisinde yakalanmamak ve iz bırakmamak doğal olarak vardır. Kullanılan gerçek?i yöntemler iki taraf? da etir ve etkiler, adı ve nitelikli suçlarda bunu kesinlikle görmek mümkündür.

Suçun imleni? aşamasında plan varsa gerçek? yöntemler mutlaka de?erlendirilir, imlendikten sonra da ister örgütsel ister bireysel olsun planlar kendiliğinden gelir. Aniden gelişen bir suçun imleni?i sonrası yakalama gerçekleşmi?, yeni bir aşamaya geçilmiştir. Bilimsel deliller suçü ispatlamış olsa bile kanun açıkları?, verilecek cezalar? dü?ürecek, toplumdaki infial ile hükmün seyrini de?iştirecektir.

Olay yeri; tek başına suçun aydınlatılmasında hem teorik hem de pratik açıdan çözüm sürecinin ortak noktasıdır. Bütün süreç bu noktadan etrafında gelişir onun için olay yeri bilimsel alana iyi tanımlanmalıdır.

Suçun incelendiği alan ve oraya giden bütün yollar ve yolların aslında suçlu psikolojisini etkileyen unsurlardır. Çözüme yönelik izleri tanımlar, suçlunun psikolojisinde ve eyleminde yansımalarıdır.

Antajda ya da fidye için adam kaçırılmasında bu gerçek daha da net bir biçimde ortaya çıkar her iki suç türü de suçluyu karakter özelliklerini açıkça vurmayla iter çünkü taleplerini ortaya koymak ve paranın teslimi için bir plan kurulmalıdır. (Benecke, 2010- 74)

Adam kaçırılmalarda mesele sadece suçlunun izini bulmak değil aynı zamanda kurbanın bir an evvel serbest kalmasıdır. O nedenle soruşturmacıların üzerinde çok daha büyük bir baskı vardır.

Antajcıların gözden kaçırılmaları her zaman ufak tefek ayrıntılar olmuyor, adam kaçırılanlar daha zeki bir insan türü oldukları da doğrudur çünkü para ve güç her zaman insanları için olduğu kadar aptal insanlar için de söz konusu. (Benecke, 2010- 81)

Suçlular; açık göz cinstense ve kimseyi hapis tutmadılarsa televizyon seyircilerinin sempatisini bile kazanabilirler fakat bir antajcı ne kadar çok numaraya başvurursa karakteri hakkında o kadar fazlasını ele verir bu da soruşturmalara etkili bir çalma stratejisi geliştirmeye ve böylece vakayı daha çabuk çözme konusunda yardımcı olabilir. (Benecke, 2010- 81)

O nedenle gerçekten mükemmel antaj diye bir şey neredeyse yoktur çünkü suçlu ne kadar zekiyse oyununun ortaya çıkma ihtimali de o kadar güçlü olur.

Yeterince aptal suçlu da vardır bunlar suçu işlerken neredeyse her şeyi yanlış yapar ama işin kötü yanını geride kriminolojik olarak kullanılabilecek ipucu bırakmazlar sebep bu; karma karışık hareket eden ve düdünen bir suçlunun peşine düşmek hatta atacağı bir sonraki adım tahmin etmek pratikte imkansızdır. (Benecke, 2010- 82)

ANALİZ:

Örgütlü Suçlar; hastalıklı gibidir, bulaşıcıdır, nüks eder, mutasyona uğrar, başka bedenlerde kuluçkaya yatar, deşifre edilmez hastalıklı olarak gündeme gelir, öldürür, erken teşhisle tedavi olur, bulaşıcıdırktan beslenir ama mutlaka iz bırakır. (Özben, 2011- çalma notları)

Suçun nitelikli yani organize ve planlı olması aslında çözüm için bir avantaj kabul edilebilir, çünkü bir şeyi planlamak, belli bir iş bölümü ile yapmak, standart ve çok bilinen kuralların uygulanması demektir. Örgütlü suç tekrar ettikçe; çözüm amaçlarındaki bilimsel yöntemler ve operasyonlar için çabucak tecrübe ve mücadele standartları oluşturur. Aynı zamanda karışıklığı etkilemem de ortaya çıkar, yöntemler genelleşir ve deşifre olur.

Suç ve suçluluktaki nitelik; suç işleme yeterliliği ve psikolojisini de ortaya çıkarır, nitelikli olmayan, aniden gelişen bireysel suçların çözüm anahtarı, empati kurmak, suç ve suçluyu aradığı suç kalıplarından biri ile entegre etmeye çalışmaktadır. Bilimsel yöntemler ve laboratuvar çalışmaları ile kesin sonuç almak mümkün olabilir.

Nitelikli suçların aslında bireysel aklı yoktur, organize olmuştur, planlara uyma güdüsü içerisinde olan, önceden hazırlanmış aklın tanıyıcıları iş bölümü yapmaktadır. Suç u azmettiren, planlayan, işleyen, yardımcı ve yataklık edenler, tek başına bir alan oluşturur, alanlar suçluluğun parçalarıdır, birbirini etkiler. Suçu deşifreyi için bu alanların tek tek analiz ve sentezi şarttır.

Organize Suçlar, Terör Suçları ve Toplumsal Olaylar kendi nitelikleri içerisinde bir psikoloji tanımlar, bu psikoloji suçun temel mekaniğini oluşturur, zincirleme etkilemem halinde olan mekaniğin bozulması, halkalardan birinin kopması ile sağlanır. O yüzden aidiyet duygusu çok yoğun olmak zorundadır. Suç işlemek bu yoğunluğu artırır.

son on yıllar boyunca mahkeme önüne gittikçe daha fazla türden somut delil gelmeye başladı. Bu alandaki en önemli yenilikler, daha önce de söz ettiğimiz gibi yaklaşık 1900 yılından itibaren parmak izi incelemelerinin başlaması ve 1985 den itibaren genetik parmak izlerinin keşfiydi. Bu iki kriminal teknik yalnızca suçluyla olay yeri arasında değil, bir olay yeri ile başka bir olay yeri arasında da bağlantı kurar, yeni bir suçlu bir yıl sonra bile yakalansa böyle bir seri suç işlediği kanıtlanabilir..

somut delillerin görgü tanıklarının ifadelerine bağlıca üstünlüğü zamanla açışından ve kişisel görüşlerden bahsetmesiz olmazdır. Bu deliller bizim objektif yeni hiçbir yönden etki altında kalmamış ifade idealimize uyar..

her elde somut deliller yoksa varsayımlara alan açılır, ortada somut deliller varsa bunların doğru anlaşılması ve ortaya konulması arttır.. (Benecke, 2010- 132)

kararlar sağlamak somut delillere dayanarak vermek sadece ölüm kalım meselelerinde akıllıca değildir. Sırf bir iddia ya da sorguya çağrılmak bile kişiyi çok zor duruma düşürebilir.. (Benecke, 2010- 140)

ANALİZ:

Yaşam şartlarının olumsuzluklara çözüm bulamayan bireyler yolları aramakta, karışıkna çakan her şeyi kabul edebilmektedir. Bunun en dip noktası suç işlemektir. Engelleri ortadan kaldırmak, menfaat elde etmek, intikamını almak veya anlamlı hakimiyetini kaybetmek gibi nedenler suçta götürebilir.

Toplumun azmettirdiği veya bilinçsizce yönlendirdiği suçun gerçekleşme alanı yani olay yerine getirilen ve suç işlendikten sonra götürülen ve mutlak delil olacak bir çok unsur, iz bırakılır. Çözüm aşamasında bütün bu deliller kanun önünde geçerli oldu gibi, bilimsel yönü de olmalıdır. Klasik süreç budur ancak suçta ortaya çıkan formal delillerin dışında kanunun kabul etmeyeceği birçok delil açta kalmıştır.

Tanıkların gördükleri ve yaşadıkları, olay yerini ve suçlu en iyi anlatan bilgilerdir. Ancak bu bilgilerin zamanında alınması çözüm için çok önemlidir. Çünkü toplum psikolojisinin yönlendirmesi ve çevre yapış, görülenler ve bilinenler için oldukça yararlıdır.

Görülen olumsuzlukların ilgililere iletilmesi; toplumsal yaşam içerisinde iyi karışlanmamaktadır, bazı kültürlerde bu tür davranış biçimleri kabul görmez..tanıkların çekinceleri çözüme bir katkı sağlamadığı gibi seyrini de değiştirebilir.

Olay yerindeki görgü ve bilgileri tesbit ve tasnif etmek soruşturma aşamasındaki uzmanların görevidir. Bununla birlikte; elektronik güvenliğin en önemli unsuru kamera görüntüleri de çözüme yönelik kesin açılımlardır. Entegrasyon içerisinde görüntüler daha kesin bilgiler verebilir, aslında bir denetleme araçtır. Kamera görüntülerinin bulunamaması da ayrı bir risktir.

Suç ve Suçluluk dinamiği içerisinde vazgeçilmez tek unsur insan dır.

Hızlı yapılan değerlendirmelerdeki asıl sorun şudur ki; her insanın iki yüzü olabilir, ruhsal uçurumlar genelde o kadar iyi gizlenir ki çoğunlukla anne, baba ya da ebeveç çocukların ya da ebeveçin içinde neler olup bittiğini sonradan açıklayabilmek böyle dursun fark etmezler bile.. (Benecke, 2010- 140)

daha da zor olan sosyal açıdan korunması insanlar hakkında bir değerlendirme yapmaktır. Tecrübeli soruşturmacılar bile genellikle onlara karşı büyük bir güvensizlik içindedir..

Önyargılar insanlara karşı açmaz öylesine etkiler ki kahramanların ve alçakların da görünüşlerinin bize beyaz perdede dayatıldığı gibi olmasının isteriz oysa genelleme maliyetindeki varsayımlar çoğunlukla yanlıştır. Bu dünyaya ve insanlara yönelik önceden keşillendirilmişi bakmaz için de geçerlidir.. (Benecke, 2010- 142)

ANALİZ:

?kili ya?am psikolojik dünyada ger?ekle?ir, ikisinin çat??mas?ndan bireysel zararlar olu?abilece?i gibi, suç da i?lenebilir.

Toplumsal psikolojinin getirdi?i sahte ki?ilik ile ya?ayan birçok insan, yalnız kald??nda as?l ki?ili?ini ya?ar, dijital ya?am?n olu?mas? ile grup ve toplum psikolojisi sanal ortama da ta??nm??t?r. İnsanlar ait oldukları bu olu?umlar içerisinde daha iyi hissettiklerini tarz ve hareketlerinde gösterirler, ya?am biçimlerine göre hissettikleri bu hallerini suça dönü?türebilirler, bu aidiyetlerini güçlendirmek için bir örgüt ad?na cinayet i?leyebilir, kendilerini dahi öldürebilirler, aidiyet mutlak suç i?lemeyi gerektirmez ancak dini, siyasi, sosyal ve ekonomik amaçlara göre kaç?n?lmaz olabilir.

Hiçbir ?ey görüldü?ü gibi de?ildir, yak?nla?an ve s?n?rlar? kaybolan ya?amlar as?l?n? kamufle eder, ç?k??lara zorlar. Önemli olan da bu noktad?r, suçun olu?mas?na kap? açan kritik an?

Bazen bireysel al??kanlıklar ve sonradan edinimler as?l karakterin yerine geçer, bu da suç i?lemenin sunulacak nedenlerinden birisi olur. Kullanılan araba, yemek yenilen restoran, al??veri? yerleri, toplu ula??m bizim hep farklı davrand??mız yerlerdir. Buralardaki uyumsuzluklarımız, dikkatsizliklerimiz, kat?ld??mız etkinlikler vb. suçun olu?mas?n? tetikleyebilir, bu tür riskler toplumsal kültüre göre azal?r veya ço?al?r.

hayat?n? laboratuvardaki kontrollü ko?ullarda, münferit vakalar? yalnızca gerçe?in ?????nda inceleyerek geçiren biri önyarg?larla dolu bir dünya ya uyum sa?layamaz.. ?(Benecke, 2010- 142)

Buna kar??lık savunma avukatları, sosyal görevliler ve yargıçlar çal??malar?n? salt ger?eklerle sürdüremezler onlar daima ki?inin suçunun a??rlı??n? da ara?t?rmak zorundadırlar. Bu noktada art?k do?a bilimlerinin hiçbir yard?m? olmaz, spekülasyon ve ölçüp biçme ba?lar..

bir ?üphelinin ya?am tarz?n?n makul olup olmadı?? ya da ?üphelinin o güne kadar iyi ?eyler mi kötü ?eyler mi yaptı?? bir uzman? alakadar etmez, uzman yalnızca vakadaki izler ile ilgilenir onlar?n vaka için ta??d?klar? anlamla de?il yaptı?? ara?t?rman?n ne gibi sosyal ya da hukuki sonuçlar? oldu?una ba?kalar? karar verir. ?(Benecke, 2010- 143)

ANALİZ:

Suçun ortaya ç?karılması, suçlunun yakalanması; as?l?nda birçok alanda geli?en ama ayn? sonuca ulaşan çözüm faaliyetleridir. Bilimin ve kanunların d??nda da çözümü olu?turan ancak delil niteli?i ta??mayan birçok ta??y?c? süreç vardır. Bilim ve kanunlar bu süreci kendi alanlarında kullanabilirler, kullanılmadırlar. Soru?turma a?amas?nda sürecin varlı?? daha belirgindir.

Bilimsel olmayan birçok unsur ve toplumun bilinmeyen sosyal yap?s?, gelenek, görenek, örf ve adetleri, ta??d?klar? kültürün dikkate alınmayan standartlar? as?l?nda suçun önlenmesinde mahkeme ve laboratuvarında kesinlikle kullanılmadı, de?erlendirmeye alınmadı.

Suç öncesi-Suç-Suç Sonrası; birbirinden ayrı alanlar gibi görülsede birbirini destekleyen ve takip eden bir hiyerar?i içerisinde. Bu teorik olarak da, pratik olarak da böyledir. Bilim, kanunun hüküm vermesini, suçun tam kar??lı??n? sa?layacaktır. Ama tek başına hiçbir zaman toplum vicdan?n? tatmin etmeyecektir. Kanun tek başına yetmeyecek, bilimsel yeterlilik ta??mayacak, toplumsal beklentiyi kar??lamayacaktır. Bütün alanlar birbirinin önermesini dikkate almalıdır.

Her toplumun bir **Güvenlik Kültürü** vardır. Genel ve bilimsel standartların d??nda suç ve suçluluk psikolojisi ve yap?s? toplumlara, ülkelere göre sürekli etkileşim ve de?işkenlik gösterir,

Sonuç:

SUÇ ve SUÇUN TEKRARI KES?N MÜDAHALEYE GEREKTİRİR; KAR?ILI?I OLMAYAN TEKRAR SUÇLULUK MEKANİZMASINI OLU?TURUR, SUÇ; TOPLUMSAL SÜRECİN ?ÇER?S?NE YERLE??R ve TETİKLEMELER?

BEKLER? (Özben, 2014 çal??ma notlar?)

Suç olu?uncaya kadar, buna i?lenmesi de dahildir, bir çok a?amalardan geçer, mevcut sosyal, siyasal ve ekonomik süreçte suçun olu?mas? engellenebilir. Rakamsal veriler ve yap?lan istatistikler mutlak çözüme ve önlemeye yönelik olmal?d?r. Mimariden, g?daya, ula??mdan, e?itime kadar bir çok safhada suç önlenebilir, bu süreç sistematik hale dönü?türülmelidir.

Önlemler bitmemi?tir, geri dönü?üm ba?lam??t?r. Dönü?türme amaçsa, kazanma ve islah etme gibi? suç sonrası da çok önemlidir; kar??l?ks?z eylemler, kendisini yeniler, her seferinde geli?ir, tekrar eder, daha bilinçli olur, kan?ksan?r ve etkisizle?ir.

Suç ve Suçlu; öncelikle ma?dur, ma?durlar, toplum vicdan ve akl?nda kar??l???n? bulmal?d?r. Kanunlar bu temelde uygulanmal?, hüküm buna göre verilmelidir. Cezalar bu temelde verilmelidir. Bu sistemi?i olu?turdu?unuzda; suçlu cezaland?r?l?rken aynı zamanda suç da önlenecektir.

Her suçun tam kar??l??? vard?r, mutlak cezas? verilir; bu hem suçla mücadele eylem biçimidir, hem de suç önleme psikolojisidir.

Bir suçlu tek ba??na suç i?lemez; onun suç i?lemesini kolayla?t?ran, sebep olan, azmettiren, mutlak çok say?da sorumlu ve fiziki imkan vard?r. Bu sorumluluk suçlu dan geriye do?ru azalarak, devam eder. Suç ve suçluluk kavram olarak, pratik olarak da tekil de?il, ço?uldur.

Suçlunun; cesaret, te?ebbüs, psikolojisi ve al??kan???n?n arka plan?nda bu yatar. Bireylerin sosyal ya?am içerisindeki bir çok ihmali ve olumsuzluklar, sorumsuzluklar, di?er bireylerin suç i?lemesine olanak sa?lar.

Cezai kar??l???n tam etkisi suçun olu?umunu engeller tekrar? azal?r, bu kanunun esas olu?udur, k?sa sürede sonuç yani yakalama da tekrar? engeller. Ancak önleme olmazsa suç olduktan sonraki sürecin hiçbir anlam? olmaz, önleme faaliyetleri, sistemin güvenlik ad?na kurdu?u otoritedir.

Bilgi / Öngörü / Planlama / Sorumluluk-Bilinçli Olma / Kurallara Uyuma-Uygulama önleme faaliyetlerinin esaslar?d?r.

Suç kar?? bireysel ve toplumsal tepkimelerin süreklili?i, suç ve suçlu psikolojisinin de?ifrasyonudur.

Her eylemin makul kar??l??? esast?r. Kar??l?k yoksa kaos vard?r. Bununla birlikte; kaos kendi mekani?ini olu?turur, insanlar kabullenir, ola?an hisler ve tepkiler görülür. Bireysel Suçlar / Örgütlü Suçlar suçlulukta temel iki noktad?r. Farkl? özellikler gösterirler, planlama-kas?t kesin ayr?l?klard?r.

Örgütlü suçlarda planlama ve kas?t mutlak vard?r. Bireysel suçlarda planlama ve kas?t her zaman olmayabilir, ani geli?meler de görülür.

Ya?am?n getirdi?i zorunluluklar, bireysel veya toplumsal alanlar?m?z? olu?turur. Bu alanlar bizim zaman zaman güçlü / zayıf oldu?umuz alanlard?r. Kabul edilebilir s?n?rlar?n içerisinde kal?rsak olumlu, d???nda kal?rsak, olumsuz faaliyetlerin orta?? veya sorumlusu oluruz. Bireyi olumlu / olumsuz yönde motive eden en önemli unsur; hareketlerini ve kararlar?n? etkileyen kazan?lm?? **psikolojisidir.**

Öneri:

Suç ve Suçlulu?un Önlenmesi 3 boyutlu çözümün kar??l???d?r.

-Sosyal,Siyasal ve Ekonomik ya?am?n olu?turdu?u kültür

-Bilimsel Çal??malar

-Kanunlar?n Uygulanmas?

Daha basit bir bak?? aç?s?; dinamik olan **Güvenlik** ile statik olan **Emniyet** kavramlar?n?n pratikte ve toplumun alg?s?nda sürdürülebilirli?inin sa?lanması, suçun önlenmesidir.

Suç türevleri ve Suçluluk ile mücadele edebilmek için **Sivil Sorumluluk ve Bilincin** geli?tirilmesi gerekmektedir. Bu aç?dan bakıldığında ba?ta asayiş suçları olmak üzere örgütlü suçlarla ilgili eğitimlerin başlatılması, toplumu oluşturan unsurların buldukları sosyal, siyasi ve ekonomik konularına göre algı oluşturma, kimlik kazandırma kursları hazırlanmalı ve üniversitelerin sürekli eğitim merkezlerinde aktif hale getirilmelidir. Ba?ta kurumsal kimlik olmak üzere dolaylı bağlantısı olan ve kamu hizmeti veren bütün unsurlar dikkate alınmalıdır. Güvenlik Algısı Geliştirme Eğitim Faaliyetleri

*C?NAYET YÖNTEMLER? / Mark Benecke 2012

Alman Adli Biyolog ? Adli Etimolog

Kitap içerisinden alınan bölümler üzerinde kısa değerlendirmeler yapılarak, suç ve suçluluk ile ilgili soruşturma içerisinde operasyonel yönetici olarak, çözüm hazırlama bak?? aç?s?na yer verilmiştir.30.04.2016 İstanbul

Özer Özben

- Emniyet Müdürü

Güvenlik Uzman? / Analist